

Što je proračun? Kako se planira, izvršava i kontrolira?

Proračun

Temeljni financijski i pravni akt u kojem su utvrđeni svi prihodi i rashodi Općine za proračunsku godinu (od 1.1. do 31.12.). Proračun predlaže općinski načelnik, kao izvršno tijelo, a donosi ga Općinsko vijeće, kao predstavničko tijelo i to većinom glasova svih članova Vijeća.

Proračun se donosi krajem tekuće godine za narednu proračunsku godinu.

Struktura Proračuna

- **Opći dio**
 - Račun prihoda i rashoda – sadrži plan svih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka Općine Topusko za proračunsku godinu iskazanih po ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja.
 - Račun financiranja – sadrži sve primitke od financijske imovine i zaduživanja te sve izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova za proračunsku godinu.
- **Posebni dio** – sadrži plan rashoda i izdataka odjela općinske uprave i proračunskih korisnika raspoređenih po programima odnosno aktivnostima, tekućim i kapitalnim projektima. Rashodi i izdaci su iskazani prema ekonomskoj, funkcijskoj klasifikaciji i izvorima financiranja sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama.

Rashodi proračuna – što se financira iz Proračuna?

Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj samoupravi (Narodne novine br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20“) i Statutu Općine Topusko („Službeni vjesnik“ broj:103/23)

- uređenje naselja i stanovanja,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo
- briga o djeci,
- socijalna skrb,
- primarna zdravstvena zaštita
- odgoj i osnovno obrazovanje
- kultura, tjelesna kultura i šport
- zaštita potrošača
- zaštita i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarna i civilna zaštita
- promet na svom području te
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Planiranje proračuna

Planiranje se temelji na Zakonu o proračunu (Narodne novine br. 144/21), Smjernicama Vlade RH o makroekonomskoj i fiskalnoj politici za trogodišnje razdoblje, Uputama Ministarstva financija za izradu državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za trogodišnje razdoblje, Uputa za izradu Proračuna Općine Topusko za trogodišnje razdoblje, te na procjeni ostvarenja vlastitih prihoda i rashoda.

Izrada proračuna i donošenje proračuna

- metodologija za izradu Proračuna i financijskih planova proračunskih korisnika utvrđena je Zakonom o proračunu i Uputama Ministarstva financija,
- prijedlog Proračuna izrađuje Jedinstveni upravni odjel Općine Topusko i dostavlja ga općinskom načelniku (zakonski rok za dostavu 15. listopada tekuće godine),
- općinski načelnik raspravlja o prijedlogu Proračuna, utvrđuje izmjene prijedloga te konačan prijedlog Proračuna dostavlja Općinskom vijeću (zakonski rok 15. studenog tekuće godine),
- o prijedlogu Proračuna, prije održavanja javne sjednice Općinskog vijeća, raspravljaju radna tijela Općinskog vijeća (odbori),
- Općinsko vijeće na javnoj sjednici raspravlja o prijedlogu Proračuna, analizira programe i proračunsku politiku koju je predložio općinski načelnik te donosi Proračun.
- Proračun se javno objavljuje u “Službenim vjesniku” općine Topusko i na web stranici Općine Topusko.

Zaduživanje

- uzimanjem kredita, zajmova i izdavanjem vrijednosnih papira,
 - za investicije koje se financiraju iz Proračuna i koje potvrdi Općinsko vijeće,
 - za zaduživanje je potrebna prethodna suglasnost Vlade Republike Hrvatske,
 - godišnja stopa zaduženosti (ukupna godišnja obveza za otplate kredita, obveze na osnovi izdanih vrijednosnih papira i danih jamstava i suglasnosti) može iznositi najviše do 20% ostvarenih prihoda u prethodnoj godini.
 - – iznos zaduživanja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do iznosa ukupno prihvatljivog troška projekta iz članka 122. stavka 1. ovoga Zakona
 - – zaduživanje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za investicije iz područja unapređenja energetske učinkovitosti.
-
- (1) Ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dugoročno zadužuje najviše do iznosa ukupno prihvatljivog troška projekta sufinanciranog iz sredstava Europske unije, suglasnost daje ministar financija.
 - (2) Ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje za realizaciju projekta koji se sufinancira iz fondova Europske unije iznad iznosa iz stavka 1. ovoga članka, suglasnost daje Vlada.
 - (3) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja se zaduži u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka obvezna je primljena sredstva Europske unije i/ili pomoći za sufinanciranje iz državnog proračuna vezano za realizaciju projekta za koji se zadužila utrošiti na otplatu zaduženja koje se odnosi na dio projekta za koji su

primljena sredstva Europske unije i/ili pomoći za sufinanciranje iz državnog proračuna.

Zaduživanje pravnih osoba u vlasništvu Općine Topusko

- samo uz suglasnost Općine Topusko,
- do visine i za namjene koje odlukom utvrdi Općinsko vijeće,
- Općina može dati jamstvo za ispunjenje obveza trgovačkog društva i javnih ustanova kojima je osnivač i vlasnik.

Izvršavanje proračuna

- uređuje se Odlukom o izvršavanju Proračuna Općine Topusko,
- svi prihodi i rashodi izvršavaju se preko jedinstvenog računa Proračuna,
- jedinstveni upravi odjel prikuplja i naplaćuju proračunske prihode iz svog djelokruga rada i odgovoran je za potpunu i pravodobnu naplatu,
- jedinstveni upravni odjel izvršava proračunske rashode i odgovoran je za njihovo izvršavanje sukladno namjenama i iznosima utvrđenim u Posebnom dijelu Proračuna – razdjelu,
- odjel za financije dostavlja općinskom načelniku polugodišnji izvještaj (zakonski rok do 15. rujna) i godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna (zakonski rok do 5. svibnja),
- Općinsko vijeće razmatra i usvaja polugodišnji izvještaj (zakonski rok do 30. rujna) i godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna (zakonski rok do 31. svibnja),
- godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju.

Revizija

Sukladno Zakonu o reviziji, Državni ured za reviziju obvezno jednom godišnje obavlja reviziju izdataka Proračuna Općine Topusko, financijskih izvještaja i financijskih transakcija proračuna.

Proračunski nadzor

Sukladno Zakonu o proračunu Ministarstvo financija obavlja proračunski nadzor i nadzor namjenskog korištenja proračunskih sredstava koja se doznaju iz Državnog proračuna.

Skraćeni prikaz Proračuna Općine Topusko za 2025. godinu

Općinsko vijeće Općine Topusko na 23. sjednici održanoj 10. prosinca 2024. godine donijelo je Proračun Općine Topusko za 2025. godinu.

Ukupni prihodi i primici za 2025. godinu iznose 6.205.266,00€, a ukupni rashodi i izdaci proračuna u 2025. godini iznose 6.205.266,00€

Slijedi skraćeni prikaz prihoda i rashoda Proračuna Općine Topusko za 2025. godinu.

Struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka:

Redni broj	Opis	Proračun za 2025.
A.	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	6.205.266,00€
1.	PRIHODI POSLOVANJA	6.189.266,00€
2.	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	16.000,00€
3.	PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	0,00
B.	UKUPNI RASHODI I IZDACI	6.205.266,00€
1.	RASHODI POSLOVANJA	2.799.666,00€
2.	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.405.600,00€
3.	IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	1.000,00€
	RAZLIKA (A-B)	0,00
C.	RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	0,00
	VIŠAK SREDSTAVA – PRORAČUNSKI KORISNICI	0,00
	MANJAK SREDSTAVA – PRORAČUNSKI KORISNICI	0,00
	MANJAK SREDSTAVA – PRORAČUN	0,00
	RAZLIKA (A-B+C)	0,00

Prikaz osnovnih skupina prihoda i primitaka:

Redni broj	Opis	Proračun za 2025.
1.	PRIHODI POSLOVANJA	6.189.266,00€
	Prihodi od poreza	800.000,00€
	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	4.724.266,00€
	Prihodi od imovine	220.000,00€
	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	430.000,00€
	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	15.000,00€

	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	0,00
	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	
2.	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	16.000,00€
	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	9.000,00€
	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	7.000,00€
3.	PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	0,00
	SVEUKUPNO PRIHODI I PRIMICI	6.205.266,00€

Prikaz osnovnih skupina rashoda i izdataka:

Redni broj	Opis	Proračun za 2025.
1.	RASHODI POSLOVANJA	2.799.666,00€
	Rashodi za zaposlene	1.050.696,00€
	Materijalni rashodi	817.316,00€
	Financijski rashodi	5.700,00€
	Subvencije	
	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	,
	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	128.800,00€
	Ostali rashodi	797.154,00€
2.	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.405.600,00€
	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	30.000,00€
	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.352.600,00€
	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	23.000,00€
3.	IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	0,00€
	UKUPNI RASHODI I IZDACI	6.205.266,00€

Cjeloviti tekst Proračuna Općine Topusko za 2025. godinu bit će objavljen je u Službenom vjesniku Općine Topusko i na web stranici Općine Topusko www.topusko.hr